

Älvkarleby
kommun

Medieplan

Älvkarleby
kommun

Antagen av: Samhällsbyggnadsnämnden, 2021-12-13 § 160

Senast reviderad:

Handläggare/författare: Jessica Lindegren, kultur- och fritidschef

Inledning

Bibliotekets medieplan ger verktyg och arbetsriktlinjer för ökad kunskap om mediebeståndet och dess användning. Hantering av medier blir mer medvetet, genomtänkt och kontinuerligt och tillgodoser användarnas behov bättre.

Bibliotekets utbud ska vara aktuellt, allsidigt och kvalitativt och svara mot användarnas behov.

Medieplanen uppdateras kontinuerligt.

Älvkarleby folkbibliotek är neutralt i partipolitiska, ideologiska och religiösa frågor.

Styrdokument

Bibliotekets verksamhet regleras i följande styrdokument:

- Bibliotekslagen SFS 2013:801
- Barnkonventionen
- Unescos folkbiblioteksmanifest 1994
- Lag om nationella minoriteter och minoritetsspråk SFS 2009:724
- Älvkarleby kommunfullmäktiges mål- och budgetdokument
- Biblioteksplan 2019-2022

Omvärldsbeskrivning

Älvkarleby kommun är 209 kvadratkilometer stor och har 9 511 invånare (31 december 2020).

Skutskär är kommunens centralort och övriga tätorter är Gårdskär, Marma, Älvkarleby och Älvkarleö.

Organisation

Biblioteksverksamheten består av huvudbiblioteket i Skutskär och Boken kommersverksamhet. Till huvudbiblioteket kopplas ett utlåningsställe på Tallmon och kapprumsbibliotek på förskolor i Gårdskär, Marma och Älvkarleby.

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för nämnda verksamheter.

Utbildningsnämnden ansvarar för skolbiblioteksverksamheten i kommunen.

Medieinköp och urval

Inköspolicy

Enligt bibliotekslagen (SFS 2013:801) ska biblioteken verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning.

Olika åsikter och värderingar ska finnas representerade i beståndet så länge det inte anses strida mot FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna eller annat styrdokument.

Urvalet av bibliotekets material och tjänster styrs av professionella överväganden och inte av politiska eller religiösa åsikter.

Beståndet ska visa både bredd och djup. Det ska bestå av både äldre och nyare litteratur, populära så väl som mindre efterfrågade titlar både inom skön- och facklitteraturen. Dubbletter köps in om reservationskön är för lång, vanligtvis över fem reservationer. Om en aktuell upplaga är fritt tillgänglig via webben köps den inte in (t ex handböcker, lagböcker).

Grundläggande kurslitteratur köps in.

Utbud av e-böcker och e-ljudböcker styrs av leverantörens utbud. Biblioteket har en maxgräns på vad varje lån får kosta samt ett maxtak på antal lån per låntagare och vecka.

Gåvor och donationer tas sparsamt emot och enligt överenskommelse. Biblioteket behåller då rätten att fritt besluta hur medier används.

Inköpsrutiner

Inköp sker hos leverantörer enligt upphandlade avtal. Antikvariat eller andra kanaler förekommer men endast i undantagsfall.

All personal är delaktig i inköpsprocessen.

Låntagare kan lämna inköpsförslag.

Fjärrlån

För litteratur som inte längre går att köpa in eller är smalare/avancerad med liten efterfrågan, tillämpas fjärrlån, så länge det inte strider mot bibliotekets övriga inköspolicy.

Ljudböcker, DVD/film, tv-spel, tidskrifter samt medier som redan finns i eget bestånd fjärrlånas inte.

Medier för prioriterade grupper

Prioriterade grupper enligt bibliotekslagen (SFS 2013:801) är personer med funktionsnedsättning, de nationella minoriteterna (judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar) och personer som har annat modersmål än svenska samt barn och ungdomar.

Biblioteket ska erbjuda litteratur och tekniska hjälpmedel utifrån de prioriterade gruppernas olika behov och förutsättningar. Biblioteket erbjuder bland annat lättlästa böcker på olika nivåer, böcker med stor stil, talböcker, böcker på de nationella minoritetsspråken (jiddisch, romani chib, samiska, finska och meänkieli) samt böcker på andra efterfrågade språk än svenska.

Alla medier finns inte i bibliotekets egna bestånd. Databasen Legimus hos Myndigheten för tillgängliga medier (MTM) används för nedladdning och bränning av talböcker på efterfrågan. Mångspråkiga låncentralen i Stockholm möjliggör depositioner och enstaka lån på ett antal språk.

Magasinering och gallringsrutiner

Det är ett aktivt val om medier ska finnas kvar, magasineras eller gallras. Målet är att gallra lika mycket som det köps in över tid. Biblioteket har inget bevarandeansvar med undantag för lokalhistoriska medier.

Att magasinera ett verk är ett medvetet val. För att magasinera ett verk ska det väntas bli fortsatt efterfrågat, t ex klassiker, standardverk eller lokala medier. Dubbletter kan magasineras tillfälligt innan efterfrågan har minskat. Därefter ska de gallras.

Beståndet ska vara aktuellt och intressant för användarna. Gallring används för att tillgodose användarnas behov bättre. Medier som blivit inaktuella i samband med nya upplagor eller har blivit föråldrade gallras. Om efterfrågan finns köps nya upplagor och mer aktuella medier in. Medier kan också finnas tillgängliga i annan form, t ex e-medier.

Kraftigt smutsiga eller trasiga medier som inte går att laga gallras. Medier som inte lånats ut över en viss tid och som det inte bedöms att det finns fortsatt intresse av gallras. Medier inom ett ämne där det inte sker så stor utgivning inom magasineras istället för att gallras.

Beståndet gallras årligen.

Beståndsanalys, som görs årligen, används som stöd för all mediehantering från inköp till magasinering och gallring.

För tidskrifter finns ett gallringsschema.

Marknadsföring

Att exponera och visa upp nyheter och boktips i biblioteksrummet är en del i arbetet med marknadsföring av beståndet. Nyheter och boktips presenteras regelbundet på bibliotekets Facebook-sida och Instagram.

På bibliotekets webbplats biblinord.se syns alla nya medier när de har kommit till biblioteket.